

PROGRAM FÖR DETALJPLAN FÖR DEL AV DJURSHOLM 2:369, PARKERING OCH BUSSHÅLLPLATSER LÄNGS MED E18

INLEDNING

Som inledning till arbetet med en ny detaljplan skall enligt Plan- och bygglagen, PBL 5 kap. 18 §, ett program tas fram som anger utgångspunkter och mål för planen varför detta program nu presenteras.

Programhandlingar

Programhandlingarna består av denna programtext och programskisser. Skisserna redovisar principdiagram för struktur och flöden samt illustrationsplan. De ska fungera som underlag för framtagandet av detaljplaneförslag och som utgångspunkt för diskussion och utredning av det lämpligaste sättet att organisera trafik- och parkeringslösningar samt markfrågor på.

BAKGRUND OCH SYFTE

Bakgrund

Rinkebyvägen är ett viktigt område för kontor, handel, småindustri, idrott och utbildning i kommunens norra del. Verksamheterna upplever brist på parkeringar för besökande och anställda. Kommunen kan konstatera att trafikföringen och parkeringssituationen inte fungerar tillfredställande. Det finns från kommunens sida en vilja att för befintliga och framtida behov säkerställa en god tillgänglighet med kollektivtrafik till området. Det är särskilt viktigt i relation till Danderyds gymnasium, kontorsarbetsplatserna, idrottsanläggningarna i anslutning till Rinkebyvägen men även i relation till handelsplatsen på Enebyängen väster om E18.

Syfte

Syftet med detaljplanen är att pröva möjligheten att anlägga kompletterande parkeringsplatser i anslutning till verksamheterna längs Rinkebyvägen. Samtidigt föreslås att möjlighet för framtida busshållplatser på motorvägen säkerställs genom ny detaljplan.

Programområdet/Lägesbestämning

Programområdet är beläget utmed E18 och ligger i Djursholm i Danderyds kommun nära gränsen till Täby kommun. Programområdet avgränsas i väster av Enebybergsvägen och i öster av kvarteret Skruven väster om Rinkebyvägen. I norr sammanfaller gränsen för programområdet med detaljplanegränsen för D211 och i söder med Skolvägen

Bilden visar programområdets läge i kommunen.

Area

Programområdet täcker en yta av ca 50 000 kvm.

Markägoförhållanden

All mark inom programområdet, förutom fastigheterna inom kvarteret Skruven ägs av Danderyds kommun, Djursholms AB. Vägområdet för E18 ägs av Vägverket genom Stockholms Läns Östra Vägdistrikt.

PLANFÖRHÅLLANDEN

Planuppdrag

Kommunstyrelsen uppdrog 2008-10-06 § 111 åt byggnadsnämnden att i en detaljplane-process pröva möjligheten att upprätta parkering mellan Rinkebyvägen och E18 samt hållplatser för bussar längs E18 norr om Gymnasievägen.

Översiktsplan

I Översiktsplanen för Danderyds kommun som antogs 2006 anges området som en del av ekologiskt spridningssamband mellan Rinkebyskogen och Altorpskogen.

Detaljplaner

Området mellan kvarteret Skruven och E18 ingår i detaljplan S 383 från 1977. I denna anges marken som grönområde. Fastigheten Skruven 1 som angränsar till programområdet ligger inom detaljplanen D 184 med kontor och småindustri som användningsområde. Detaljplanen har utkörningsförbud mot programområdet i väster. Delarna av programområdet längs med och väster om E18, mellan E18 och Enebybergsvägen, ligger inom stadsplan 107. Gränsande till programområdet i norr ligger inom detaljplanen D 164 för förlängning av och utbyggnad av verksamheter och idrottsanläggning längs Rinkebyvägen

NULÄGESBESKRIVNING

Fotografierna visar delar av traiken på E18 inom planområdet vilket gör att området är bullerstört.

Programområdet ligger i skogsmark på den östra och västra sidan om E18. Området som kan studeras för parkering och busshållplatser omfattar ca 5,5 ha och ligger på del av fastigheten Djursholm 2:369. Läget i anslutning till främst E18 innebär att området till stora delar är mycket bullerstört.

Bebyggelsen som angränsar till programområdet består längs Rinkebyvägen främst av Industri- och kontorsbyggnader. I sydost ligger Danderyds gymnasium. Väster om programområdet ligger Enebybergsvägen, område med stenkross och Rinkebyskogen

Trafikförutsättningarna längs Rinkebyvägen inom det befintliga arbetsområdet är inte optimala. Uppställning av bilar sker längs vägen vilket tillsammans med lastning och lossning av varor begränsar och stundtals blockerar framfarten i området. Nya parkeringsplatser behöver därför skapas för de befintliga verksamheterna inom området.

Ett flertal busslinjer stannar vid Danderyds gymnasium och på Enebybergsvägen. Från Enebybergsvägen ansluter Gymnasievägen till Rinkebyvägen via en passage under E18. Landsvägsbussar från Täby, Österåker, Vallentuna, Vaxholm och Stockholm passerar på E18 men några hållplatser eller planstöd för att i framtiden anlägga busshållplatser längs E18 finns inte i dagsläget.

Arbetsplatser/Service

Bebyggelsen som angränsar till programområdet består längs Rinkebyvägen främst av Industri- och kontorsbyggnader. I söder ligger Danderyds gymnasium. Marken i anslutning till och strax norr om gymnasiet är planerat för idrottsändamål är bebyggt med en tennis och curlinganläggning.

Naturmiljö

Området utgörs av E18 samt lätt kuperad skogsmark på respektive sidor om vägen. Tall är den dominerande trädarten men inslag av björk gran och enstaka ekar förekommer. Mellan träden växer rikligt med buskage och sly. Inga kända högre naturvärden

Fotografierna visar miljön kring verksamheterna

finns inom området. En tallbevuxen berghäll bevuxen med ris och mossa finns i den södra delen av programområdet öster om E18.

Regionplane- och trafikkontorets rapport om Rösjökilen; ”upplevelsevärden i stockholmregionens gröna kilar 2:2004” redovisar de gröna kilarna och deras uppbyggnad av värdekärnor, kilområden och gröna länkar. De gröna länkarna sammanbinder värdekärnorna och kilområdena i den regionala grönstrukturen med varandra. Rapporten beskriver upplevelsevärdena i Rösjökilen och i dess angränsande grönområden.

Programförslaget ligger i ett till Rösjökilen angränsande område men innehåller inte några värdekärnor, kilområden eller någon grön länk. Det finns inga höga upplevelsevärden utpekade alldeles intill E18.

Grönstruktur

Efter genomgång av känt inventeringsmaterial och tidigare genomförd naturinventering kan konstateras att inga kända högre naturvärden finns inom området. Området närmast E18 som försvinner har lägre kommunalt naturvärde.

Fotografierna visar de varierande nivåskillnaderna och vegetation i området

Områdets betydelse som ekologiskt spridningssamband har utretts i miljökonsekvensbeskrivningarna för ”Detaljplan för arbetsområde och villabebyggelse söder om Enmans väg, Enebyberg, februari 2005” och för ”Detaljplan Rinkebyvägen, september 2005” samt naturvärdesbedömningen, ”Naturvärden och konsekvenser av exploatering kring E18 i Danderyd, 2004-12-08”, utförda i samband med framtagandet av detaljplan D 211 för Enmansväg och detaljplan Dxxx för Rinkebyvägen

Landskapsbild

Landskapet längs E18 är lätt kuperat. Landskapet och bebyggelsen längs Rinkebyvägen upplevs i många fall i samband med passage på motorvägen i bil. Därför är det viktigt

att utformning av nya parkeringsplatser och busshållsplatser samspelar med befintlig terräng, vegetation och bebyggelse på attraktivt sätt.

Kulturmiljö/riksintressen

Programområdet ingår inte i något bevarandeprogram och berörs inte av några riksintressen.

Gator och trafik

Rinkebyvägen har ingen genomfartstrafik utan trafikeras av nyttjarna av arbetsområdet. Trafiken bedöms öka måttligt i jämförelse med idag pga. av anläggande av nya parkeringsplatser.

Avsikten är att de nya parkeringsplatserna ska förhindra felparkeringar och förbättra framkomligheten i området. Det finns ett behov av att utveckla Rinkebyvägens utformning och användning för att förhindra fel parkeringar, skapa en trivsammare och säkrare trafikmiljö. Tankar finns att skapa trädplanteringar längs gatan varvat med fickparkeringar.

Parkering

I samband med programskissen har Miljö och stadsbyggnadskontoret och Tekniska kontoret studerat trafiksituationen för hela Rinkebyvägen. Kontoret konstaterar att det finns brist på parkeringsplatser inom området. Därför måste nya parkeringsplatser skapas för

Fotografierna visar parkeringssituationen på Rinkebyvägens norra del samt den nyanlagda förlängningen av Rinkebyvägen med separat gång- och cykelväg till höger.

de befintliga verksamheterna inom området.

Gång- och cykel

Rinkebyvägen utgör en länk i det cykelstråk som för vidare norrut mot Enebyberg. Den befintliga viadukten under E18 och tillhörande gång- och cykelstigar är en viktig kommunikativ länk i kommunen. Gång och cykelstigar i området sammanbinder kom-

Fotografierna visar exempel på befintliga parkeringar för de anställda i området.

munens olika naturområden och bebyggelseområden. Områdets fortsatta funktion som kommunikativ länk mellan kommunens olika naturområden är en viktig del av planens utformning.

Kollektivtrafik

Ett flertal busslinjer stannar vid Danderyds gymnasium och på Enebybergsvägen. Från Enebybergsvägen ansluter Gymnasievägen till Rinkebyvägen via en passage under E18.

Fotografierna visar gång- och cykelvägen längs Gymnasievägen som förbinder Danderyds gymnasium med Rinkeby och Enebyberg.

Möjlighet att ta sig till programområdet med kollektivtrafik finns med Roslagsbanan från Enebybergs hållplats eller med buss till gymnasiet eller Enebybergsvägen.

Markföroreningar

Det har inte funnits några tidigare verksamheter i området som föranleder anledning att tro att det förekommer miljöfarliga ämnen. Eventuella utsläpp från E18 tas om hand inom vägområdet och det finns inga anledningar varför utsläpp från väg skulle beröra marken utanför vägområdet.

Luftkvalitet

Luftkvaliteten i Danderyd är generellt sett god. Lokalt intill E18 är förhållandena ibland mindre bra. Enligt beräkningar från Stockholms och Uppsala läns luftvårdsförbund utgör kvävedioxidhalterna utmed berörd sträcka på E18 inga problem. Luftvårdsförbundets kartläggning av partikelhalterna visar däremot att miljö kvalitetsnormen för dygnsmedelvärden är på gränsen att överskridas intill den aktuella delen av E18. I dagsläget rör sig människor inte i direkt anslutning till vägen, förutom vid gång- och cykeltunneln. Utmed E18 överskrids miljö kvalitetsnormen för partiklar.

Riskaspekter

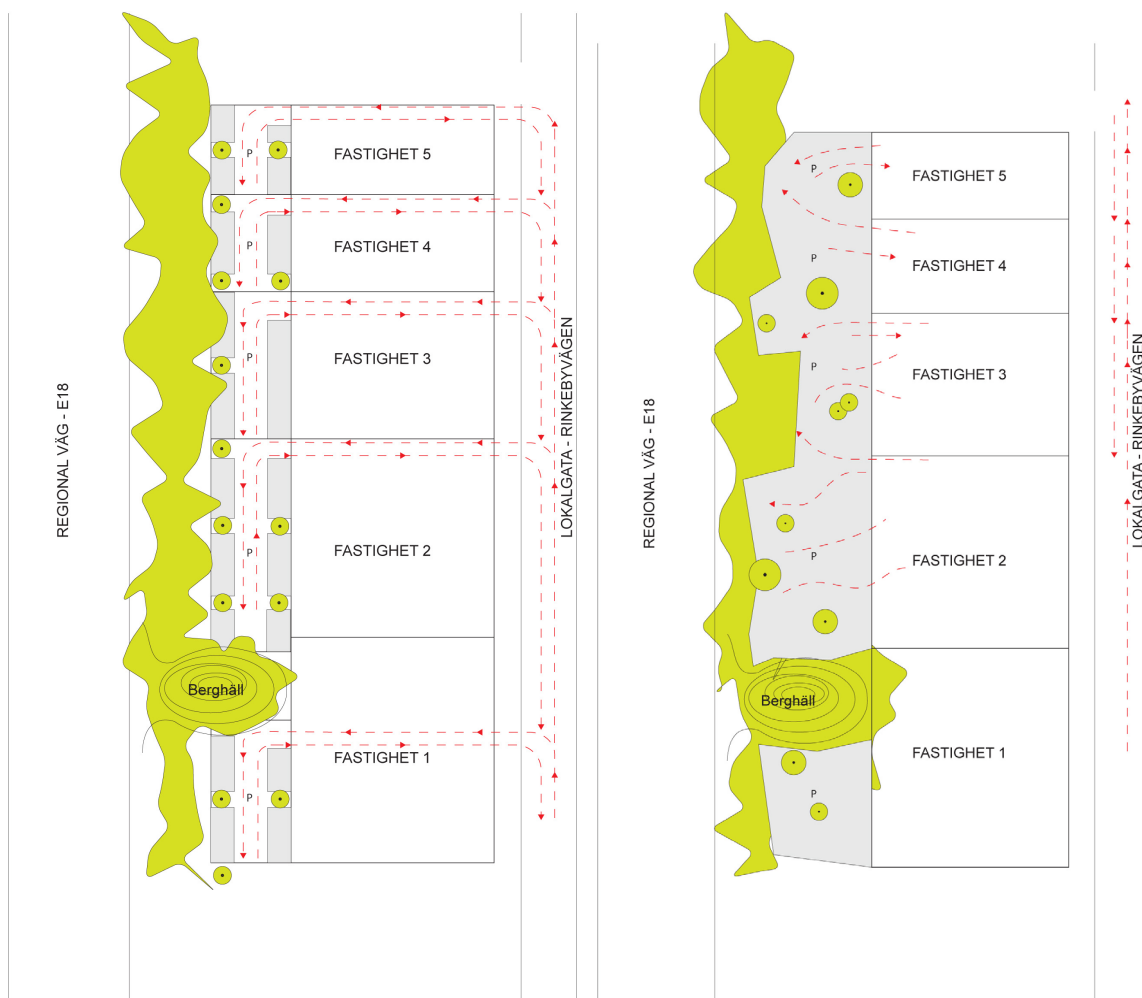
E18 är en primär transportled för farligt gods vilket innebär att sådana transporter får förekomma i princip utan restriktioner. Transporterna med farligt gods på E18 kan orsaka brand, explosion, utsläpp av giftig gas. Olyckor kan skada människor utomhus i första hand men också inomhus om byggnaderna skadas.

PROGRAMFÖRSLAG

Programförslaget visar olika alternativ för hur parkeringsbehovet kan lösas. Skisserna illustrerar tänkbara trafikflöden samt alternativa sätt att hantera mark och tillgänglighetsfrågor på.

Även om planen i sig reducerar den totala grönytan skall åtgärder vidtas för att bevara befintlig vegetation och terräng där detta är möjligt. På så sätt kan delar av den befintliga grönskan och terrängen komma att utgöra en integrerad del i det nya området.

Planläggningen innebär att delar av naturmarken kommer att bevaras. Avverkning av delar av det befintliga trädbeståndet kommer att bli nödvändig vid utbyggnaden av området. Åtgärden bedöms inte ha någon större negativ påverkan på natur- och rekreation i området.

”PARKERING”

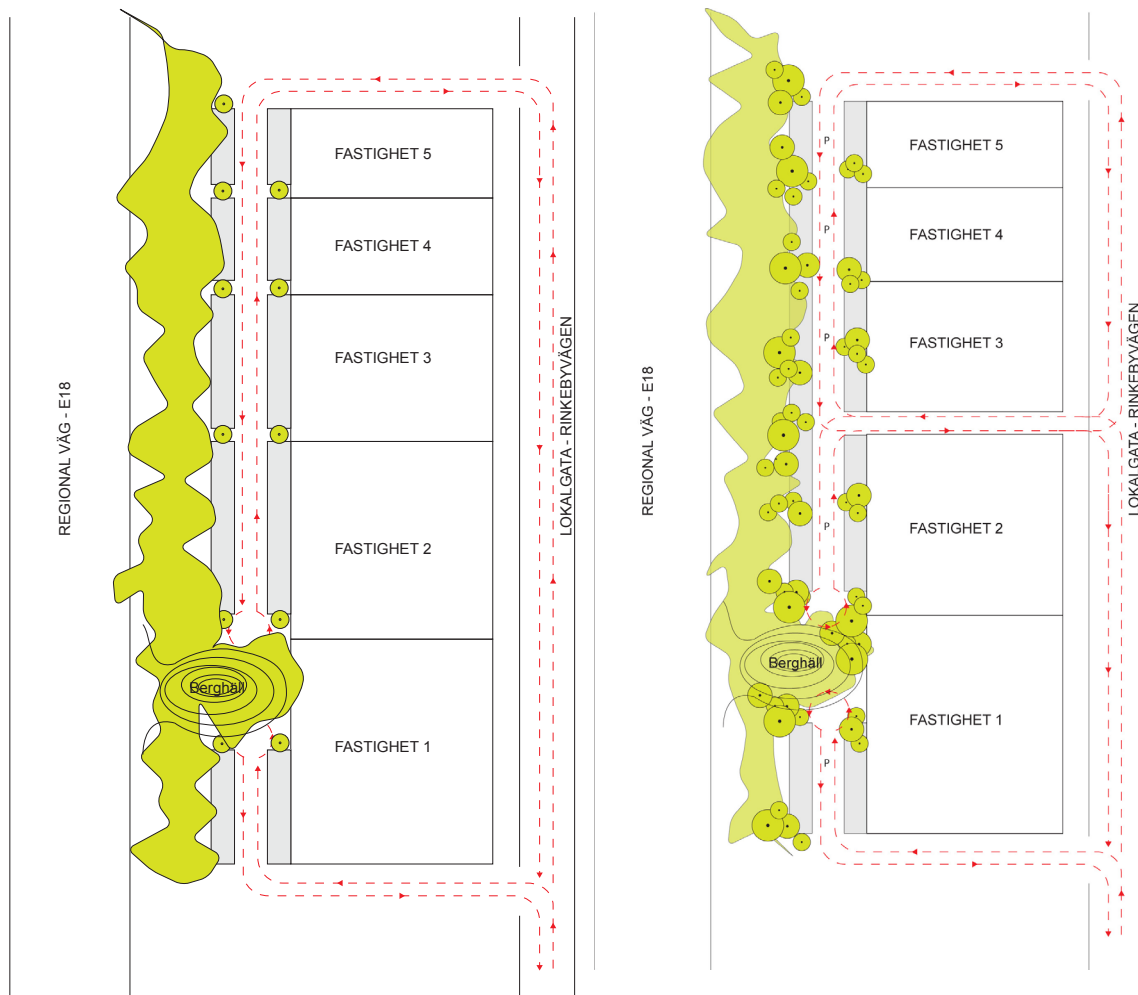
- Principdiagram 1(tillfart från egen fastighet:

Traditionell parkering. Tydlig gräns mellan naturmark, parkeringsytor och fastigheter. Tillfart via varje enskild fastighet kan resultera i ineffektivt markutnyttjande(mycket tillfartsyta/parkeringsplats)

”PARKPARKERING”

- Principdiagram 2, tillfart från egen fastighet:

Integrering av naturmark, parkeringsytor och fastigheter. Goda förutsättningar för en attraktiv parkeringsmiljö och naturparks-miljö. Visuellt attraktivt från E18. Ett skötselprogram för parkeringsytorna kan behövas. Markutnyttjandet är, relativt till övriga förslag, lågt.

”GEMENSAM PARKERING

-Principdiagram 3, kringående tillfart:

Maximalt utnyttjande av markresurser med endast två tillfarter och maximalt antal parkeringsplatser. Utgörs av återvändsgator vilket minskar onödig genomströmnings trafik men innebär också, i samband med endast två tillfarter, långa körsträckor inom parkeringsområdet. De långa sträckorna skapar sämre förutsättningar för avsökning av tillgängliga parkeringsplatser i området, totalt sett.

”GEMENSAM NATURPARKERING”

- Principdiagram 4, tillfart från gemensamma gator:

Högt utnyttjande av markytorna med många parkeringsplatser och en integration med den befintliga naturmiljön. Öar av naturmark lämnas mellan parkeringsytor och bevarandevärda och karaktärsfulla träd sparas. Tillfartsgatorna är gemensamma.

Principdiagrammet har utvecklats i programskissen.

Skiss av programförslaget

Parkering

Programskissen redovisar ett alternativ med ca 180 parkeringsplatser.

Mark och vegetation

Programskissen illustrerar hur befintliga naturmarken med karaktärsfulla tallar och bergigare partier kan bevaras som en integrerad del av parkeringen.

Gata

Förslaget innebär att parkeringarna nås av två nya gator från Rinkebyvägen. Gatan leder trafik endast till de föreslagna parkeringsplatserna och är för övrigt en återvändsgata. Gatan utformas för mötande personbilstrafik i låg hastighet och förslås ha en gatubredd av 6 meter. En av gatorna anläggs i sträckningen av en befintlig ledningsrätt i den norra delen av planområdet, norr om fastigheten Skruven 6. Den andra gatan placeras vid fastighetsgränsen mellan fastigheterna Skruven 1 och 2. En separat parkering anläggs för fastigheten Skruven 1 med tillfart från den egna fastigheten.

Gång- och cykeltrafik

Nya gång- och cykelvägar föreslås från de föreslagna busshållplatserna vid E18 till befintligt gång- och cykelnät samt gatunät. En gångväg föreslås också mellan parkeringsområdena för att öka tillgängligheten och framkomligheten i området. Gång- och cykelvägarna utformas så att tillgängligheten blir god med maximallutning på 1:12.

Busshållplatser

Längs E18 föreslås två nya busshållplatser, en i vardera köriktningen. Hållplatserna utformas som så kallade avskilda hållplatser. Utformningen ger en säker hållplatsmiljö vid motorvägen och skapar god tillgänglighet för gående och cyklister till och från hållplatsen. Hållplatsen förses med väderskydd, dvs busskur.

Dagvattenhantering

Förslaget medför stora hårdgjorda ytor vilket medför ett behov av hantering av dagvatten. Dagvattnet ska i möjligaste mån infiltreras och fördröjas i de grönytor som finns inom planområdet och får i övrigt kopplas till det befintliga dagvattennätet. Genom svagt sluttande parkeringsytorna leds dagvattnet till de gröna öar som föreslås mellan parkeringsytorna tillsammans med den övriga naturmarken där infiltration sker. Det är dock först i den vidare detaljplaneringen det går att se i vilken omfattning infiltrationen kan ske.

Exploateringsekonomi

Nollalternativ

Som alternativ till den föreslagna exploateringen föreslås att inget görs i området, ett så kallat nollalternativ. Det innebär att markanvändningen består vilket betyder att naturmarken inte exploateras vilket skulle gynna djur och vegetation. För trafiken skulle fortsatta störningar inträffa och försvåra användningen och utvecklingen av området för de planlagda ändamålen..

MILJÖBEDÖMNING

Enligt PBL 5 kap 18§ och MB 6 kap 11§ ska en miljöbedömning upprättas om program eller planer kan medföra en betydande miljöpåverkan. Planen berör endast ett mindre, lokalt område och innebär en mindre förändring. Genomförandet bedöms inte innebära någon sådan betydande påverkan på miljön som fordrar en miljökonsekvensbeskrivning enligt plan- och bygglagen eller miljöbedömning enligt miljöbalken. De bedömningar av miljöpåverkan och andra störningar som ändå behöver göras, redovisas i denna beskrivning.

Regionplan- och trafikkontoret (RTK) har i en rapport pekat ut sammanhängande grönområden och kilar som har stor och betydelsefulla biologiska och rekreativa värden sett ur ett regionalt perspektiv. Rapporten skall vara ett stöd för kommunerna i arbete att bevara och utveckla grönområden. Även skogsvårdsstyrelsen har genomfört inventeringar för att hitta skogsområden med naturvärden. Ekebyskogen som i viss mån berörs av programområdet redovisas som ett objekt med naturvärden av kommunalt intresse enligt Skogsvårdsstyrelsen. Denna del ingår i ett större område som enligt RTK har högt rekreativt värde.

Altorpskogen ligger inte inom något grönt kilområde men ingår i ett skogsområde som till viss del är smalt och oexploaterat österut fram till Stora Värtan. Västra delen, ända fram till Roslagsbanan, är redovisad som ett objekt med naturvärde i Skogsvårdsstyrelsens inventering. Altorpskogen har i vissa delar höga värden för skogskänsla.

Ett genomförande av planen innebär att största delen av barrskogsområdet omedelbart söder om E18 försvinner. Eftersom området inte har några höga naturvärden eller kända förekomster av rödlistade arter eller signal arter, är förlusten av naturmarken inte betydande i någon stor utsträckning. Planläggningen bedöms därför ge obetydliga eller små negativa konsekvenser för naturvärden.

Ekologiska spridningssamband: Det finns naturvärden inom såväl Rinkebyskogen som Altorpsskogen och Ekebyskogen. De kraftiga trafikbarriärerna gör det troligt att den huvudsakliga spridningen av arter från och till Rinkebyskogen sker genom områdena väster om Rinkebyvägen mot centrum av Rösjökilen. Samma gäller Altorpskogen där spridningen

lättare sker genom områdena öster om Altorpsskogen mot Värtan.

Sammantaget bedöms en exploatering av direkt söder om E18 i Rinkebyvägens förlängning få måttliga konsekvenser för de biologiska spridningssambanden och en exploatering bedöms medföra små eller måttliga konsekvenser på miljön i sin helhet.

Enligt miljökonsekvensbeskrivningen minskar möjligheterna till förbättring av spridningssamband i framtiden om arbetsområdet byggs. Enligt Miljö- och stadsbyggnadskontoret är möjligheterna till förbättringen av spridningen i framtiden orealistiskt. Den planerade breddningen av E 18 som är av riksintresse kommer snarare att förstärka barriären inom området. En nedläggning av E 18 och Roslagsbanan är också ekonomisk orealistisk.

Buller: Programområdet är kraftigt bullerstört. Planförslaget innebär att ljudmiljön i området väsentlig förbättras. Byggnaderna placeras ändamålsenligt så att bullernivåerna bakom minskas påtagligt. Det ger minskat buller i Ekebyskogen och i kringliggande bebyggelse. Påverkan på rekreativiteterna i Ekebyskogen blir därmed positiva totalt sett.

Luftkvalité: Partikelhalterna intill E18 är förhöjda och ligger på gränsen till överskridanden av miljökvalitetsnormen intill vägen.

Mark och vatten: Programområdet ligger i Ekebysjöns avrinningsområde. Hårdgjorda ytor bidrar till en snabbare avrinning. För att området inte skall medföra en försämring av dagvattnets kvalitet skall lokalt omhändertagande av dagvatten både med syfte att jämna ut flöden och att rena dagvatten eftersträvas.

Risk: De olyckor som innebär störst risk för människor inom programområdet är brand och explosion på E18. Risknivån för planförslaget är låg, men vissa åtgärder måste ändå vidtas för att sänka risknivån ytterligare.

Följande bedömning har gjorts för programområdet:

1. programområdet har en ringa fysisk utbredning
2. programområdet ligger i anslutning till befintliga trafikleder och är mycket bullerstört.
3. programområdet innehåller inga betydelsefulla naturvärden.
4. programområdet ingår inte i den regionala grönstrukturen.
5. typen av verksamhet och omfattningen av denna som medges i planen kan inte anses ha någon betydande påverkan av miljön.
6. utvecklingen av området ligger i linje med vad som avses i den kommande översiktsplanen.

Därför anser Danderyds kommun att planen inte medför någon betydande miljöpåverkan. Kommunen har dock valt att i programskedet ta fram en översiktlig miljökonsekvensbeskrivning. Miljökonsekvensbeskrivningen har utvecklats för att lyfta fram och belysa miljöeffekter och konsekvenser av den markanvändning och verksamhet som det

aktuella planförslaget medger. Flera alternativ för utformningen av planen har undersökts under detta arbete.

I samband med framtagandet av miljökonsekvensbeskrivningen gjordes även en naturinventering; ”Naturvärden och konsekvenser av exploateringen kring E18 i Danderyd”

En exploatering innebär att andelen hårdgjorda ytor kommer att öka i området. En ökning av andelen hårdgjorda ytor i kombination med en framtida utbyggnad av E18 kommer att snabba på avrinningen och öka belastningen på dagvattenssystemet. Dagvattenfrågan kommer att beaktas i det fortsatta planarbetet.

Administrativa frågor

Parkeringsytor kan lösas enskilt eller som gemensamhetsanläggning. Kommunen ansvarar genom Tekniska kontoret för genomförande av allmänna inrättningar samt för anläggande av gemensamhetsanläggningarna. Kommunen ansvarar sedan för drift och underhåll av allmän platsmark medan fastighetsägaren ansvarar för drift och underhåll av kvartersmark.

FORTSATT PLANERING

Normalt förfarande

I programarbetet har redovisats bakgrund och förutsättningar för planläggningen. Efter programskedet påbörjas detaljplanarbetet där vald inriktning från programskedet utgör grunden för utformning av detaljplanens beskrivningar och bestämmelser. Programrådet är det första av tre tillfällen för allmänhet och remissinstanser att lämna synpunkter. Efter varje sådant tillfälle gör miljö- och stadsbyggnadskontoret en sammanställning och kommenterar de synpunkter som framförts samt redovisar dessa för byggnadsnämnden.

Om planärendet visar sig ha ringa intresse för allmänheten under samrådtiden kan planprocessen övergå i ett enkelt planförfarande.

MILJÖ OCH STADSBYGGNAD DEN 13 oktober 2009

